

Η έκπτωση του μεταπτωτικού ανθρώπου στο κράτος της φθοράς και του θανάτου.

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Φωτο:nadbiskupija-split.com

(Ιωάννου Κ. Κορναράκη, Ομ. Καθηγητού Παν/μίου)

Μετά την παράβαση της εντολής του Θεού στον Πα-ράδεισο, ο αδαμικός άνθρωπος δείχνει μια νέα συμπεριφορά, όχι μόνο απέναντι στο Θεό, αλλά, όπως είναι φυσικό, πρώτα-πρώτα απέναντι στον εαυτό του.

Πώς βλέπει άραγε τώρα, μετά την πτώση στην αμαρτία, τον εαυτό του ο Αδάμ; Ποιά είναι η «νέα» εικόνα του εαυτού του που σχηματίζεται στους θολωμένους οφθαλ-μούς της αυτοσυνειδησίας του; Ποιά μπορεί να είναι τα συναισθήματά του αλλά και οι σκέψεις του και οι διαλο-γισμοί του μπροστά στη νέα αυτή, απροσδόκητη γι' αυτόν, εικόνα του; Ποιός ήταν και ποιός είναι τώρα;

Το σχετικό βιβλικό κείμενο φωτογραφίζει και διαφω-τίζει την εσωτερική του, πρωτόγνωρη γι' αυτόν, αλήθεια, υπαρξιακή του εικόνα με τις τραγικές πινελιές της φθο-ράς και του θανάτου!

Ο έβδομος στίχος του τρίτου κεφαλαίου της Γενέσεως συλλαμβάνει τον παραβάτη της εντολής του Θεού αδαμικό άνθρωπο στην κρισιμότερη σχέση του, στη συνάντηση με τη νέα εικόνα του εαυτού του! Στην αυτοσυνειδησία της φρίκης γι' αυτό που βλέπει και δεν βλέπει!

Βλέπει την εικόνα της φθοράς και του θανάτου στα έγκατα της υπάρξεώς του και δεν βλέπει ό,τι του υποσχέθηκε ο απατεώνας του Παραδείσου, ο διάβολος το στέμ-μα της θεϊκής του μεγαλειότητας!

*

Πάντως με τη βρώση του απαγορευμένου καρπού «διηνοίχθησαν οι οφθαλμοί των δύο και έγνωσαν ότι γυ-μνοί ήσαν, και έρραψαν φύλλα συκής και εποίησαν εαυτοίς περιζώματα».

Άνοιξαν τα μάτια της αυτοσυνειδησίας τους και είδαν και αντιλήφθηκαν καλά ότι ήσαν γυμνοί! Αντί του ανα-μενόμενου θεϊκού μανδύα, είδαν φρικτή και ασήκωτη υπαρξιακή γύμνια, στέρηση και απουσία στηρικτικών ε-ρεισμάτων της ύπαρξης. Και όχι μόνο γύμνια και φρίκη αλλά και απειλή. Ναι! Απειλή από ένα εαυτό που μόνο φθορά θα μπορεί να θερίζει και θάνατο στον μέλλοντα χρόνο. Γι' αυτό και έσπευσαν, χωρίς χρονοτριβή και πε-ρισσή σκέψη, στην άμεση κάλυψη αυτής της απειλής. Έρραψαν φύλλα συκής και εκάλυψαν (όπως νόμιζαν) τη φρικτή, απειλητική γι' αυτούς, εικόνα του εαυτού τους.

Ποιός ήταν άραγε ο εαυτός του αδαμικού ανθρώπου στην εσωτερική, ενδοψυχική του πραγματικότητα;

Αν ξεκινήσουμε μια σκιαγράφιση της ενδοψυχικής πραγματικότητας του Αδάμ από τον έβδομο στίχο του τρίτου κεφαλαίου της Γενέσεως, θα επισημάνουμε, ως βασικό υπαρξιακό ή υπαρκτικό γεγονός, τη σύγκρουση του εαυτού του με τον εαυτό του, ή την διάσπαση της ψυ-χικής του υπόστασης σε δύο -τουλάχιστον- αντιθετικά μεταξύ τους νοητά «άτομα»!

*

Κατά τον άγιο Γρηγόριο Νύσσης, τη στιγμή που ο Αδάμ, παραβαίνοντας την εντολή του Θεού, έτρωγε το απα-γορευμένο καρπό, κατάπιε δύο αντίθετα μεταξύ τους βιω-ματικά μεγέθη της ύπαρξης· το πονηρό και το καλό! Η αξιολογική αντιθετικότητα αυτών των δύο συνθετικών στοιχείων του καρπού αυτού προκάλεσε τη διάσπαση του ψυχισμού του αδαμικού ανθρώπου, η οποία εικονίζεται στην άμεση ενέργειά του να καλύψει την εικόνα του εαυτού του με φύλλα συκής.

Η πράξη αυτής της κάλυψης, της απαράδεκτης από τον Αδάμ εσωτερικής του κατάστασης, είναι πράξη απόρ-ριψης! Αλλά όταν κάποιος απορρίπτει «κομμάτι» ή «μέ-ρος» του εαυτού του, η ερώτηση είναι εύλογη· στην προ-κείμενη περίπτωση

ποιός απορρίπτει και ποιός απορρίπτεται; Εφόσον ο ίδιος ο Αδάμ είναι ο απορρίπτων, είναι συγχρόνως και ο απορριπτόμενος. Ο Αδάμ λοιπόν αυτοαπορρίπτεται! Αυτή η αυτοαπόρριψη βεβαιώνει την εσωτερική του διάσπαση!

Ο Αδάμ απορρίπτει αυτό που βλέπει στον εαυτό του και τον τρομάζει. Απορρίπτει ένα κομμάτι του εαυτού του, τον ίδιο τον εαυτό του! Αλλά η απόρριψη αυτή ουσιαστικά δεν είναι δυνατή και τελεσίδικη! Γιατί με αυτό το κομμάτι του ψυχισμού του, που τώρα το απορρίπτει, θα κονταροχτυπιέται μια ολόκληρη ζωή, αφού η άρνηση της ύπαρξης τού ανεπιθύμητου ψυχισμού του δεν σημαίνει και απόρριψή του στον...Καιάδα της ανυπαρξίας του! Απωθείται στον ασυνείδητο ψυχισμό. Και η ψυχολογία θα μας δηλώσει απερίφραστα ότι «παν ασυνείδητο ψυχικό γεγονός εκδικείται!»! Προβάλλεται προς τα έξω και αν-τιδρά... αναρχικά.

*

Οι ψυχικές διασπάσεις του αδαμικού ανθρώπου, η βα-θύτατη διατάραξη του ψυχισμού του από τη διάπραξη της αμαρτίας, επρόκειτο να αποβούν στον κατοπινό του βίο παράγοντας φθοράς και, γιατί όχι, και θανάτου!

Κλασικό παράδειγμα εν προκειμένω μας δίνει ο απ. Παύλος στην προς Ρωμαίους επιστολή του, για τον τρόπο της λειτουργίας του ψυχισμού του σαρκικού ανθρώπου, του πουλημένου («πεπραμένου») στην αμαρτία.

Γράφει λοιπόν ο απόστολος· εγώ είμαι σαρκικός άν-θρωπος, πουλημένος στην αμαρτία. Σ' αυτή την κατάστα-ση δεν μπορώ να εννοήσω τις δικές μου πράξεις, τί α-κριβώς κάνω, διότι αντιλαμβάνομαι ότι δεν κάνω εκείνο που θέλω αλλά εκείνο που μισώ... Η θέλησή μου να κά-νω το καλό υπάρχει, αλλά εγώ δεν έχω τη δύναμη να το κάνω, αφού δεν κάνω το καλό που θέλω αλλά το κακό που δεν θέλω να κάνω. Και βλέπω ότι εάν κάνω εκείνο που θέ-λω, τότε δεν ενεργώ εγώ αλλά η αμαρτία που κατοικεί μέ-σα μου... βλέπω δηλαδή άλλο νόμο στα μέλη μου, ο οποίος αντιστρατεύεται στο νόμο του λογικού μου και με αιχμαλωτίζει στην εξουσία του νόμου της αμαρτίας που κα-τοικεί μέσα μου. Ταλαίπωρος εγώ άνθρωπος, Ποιός θα με ελευθερώσει από το σώμα αυτό του θανάτου τούτου;»

*

Οι ψυχικές λοιπόν διασπάσεις που προκαλούνται από τη διάπραξη της αμαρτίας καταργούν την ελευθερία του ανθρώπου! Διχάζουν, ή πολλαπλώς διασπούν, τη βουλη-τική του λειτουργία. Σ' αυτή την περίπτωση, πράγματι, η κεντρική αίσθηση του σαρκικού ανθρώπου, του πουλημέ-νου στην αμαρτία, είναι αίσθηση θανάτου.

*

Ο αδαμικός άνθρωπος της πτώσης δείχνει εγκλωβι-σμένος σε μια ζωή ποιότητας θανάτου. Ο Θεός τον προ-ειδοποίησε ότι τη στιγμή που θα φάγει τον απαγορευμένο καρπό θα πεθάνει· «η δ' αν ημέρα φάγητε απ' αυτού θανάτω αποθανείσθε». Άρα ο Αδάμ γεύθηκε το θάνατο ήδη κατά τη βρώση του απαγορευμένου καρπού. Είναι ήδη νεκρός! Αυτό ήταν το πιο άμεσο κέρδος του από την παράβαση της παραδείσιας εντολής. Είναι νεκρός, άλλα δεν παύει να ζει και να κινείται. Να εργάζεται και να... διασκεδάζει!

Έτσι ο λόγος του Θεού «θανάτω αποθανείσθε» υπο-δηλώνει δύο ποιότητες θανάτου” τον ψυχικό-πνευματικό θάνατο και τον θάνατο ως καταληκτικό γεγονός της αν-θρώπινης ζωής!

Στο εξής ο άνθρωπος της πτώσης θα είναι ζωντανός νεκρός, στην πορεία της μεταπτωτικής του ζωής και αυτό που θα παράγει θα είναι μόνο θάνατος! Άχρι καιρού!

(Ιωαν. Κ. Κορναράκη, Ομ. Καθηγητού Παν. Αθηνών, Σώμα και Αίμα Χριστού, Αθήνα 2010, σ.43-48)